

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 20.7.2022
C(2022) 5342 final

SPOROČILO KOMISIJE

**Sprememba začasnega okvira za krizne ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu
po agresiji Rusije proti Ukrajini**

SPOROČILO KOMISIJE

Sprememba začasnega okvira za krizne ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu po agresiji Rusije proti Ukrajini

1. UVOD

1. Komisija je 23. marca 2022 sprejela začasni krizni okvir.
2. Namen začasnega kriznega okvira je državam članicam omogočiti, da odpravijo pomanjkanje likvidnosti, s katerim se soočajo podjetja, ki jih je neposredno ali posredno prizadela resna motnja v gospodarstvu, povzročena z rusko vojaško agresijo proti Ukrajini, omejevalnimi ukrepi (sankcijami), ki jih je uvedla Unija ali njeni mednarodni partnerji, in gospodarskimi protiukrepi, ki jih je sprejela na primer Rusija.
3. Komisija meni, da je treba glede na dolgotrajno vojaško agresijo Rusije ter vse hujše neposredne in posredne učinke na gospodarstvo Unije na splošno ter na gospodarstva vseh držav članic ukrepe iz začasnega kriznega okvira prilagoditi.
4. Komisija se je z državami članicami posvetovala o njihovih stališčih v zvezi s posebnimi potrebami, ki jih je treba obravnavati glede na šesti sveženj sankcij¹, prizadevanja za zmanjšanje odvisnosti od ruske nafte in cilje načrta REPowerEU².
5. Prvič, Komisija meni, da bi bilo treba najvišje zneske pomoči iz oddelka 2.1 začasnega kriznega okvira zvišati v odziv na trajajoče gospodarske motnje ter zaostrovanje makroekonomskih učinkov nadaljnjega in dolgotrajnega povečanja stroškov za energijo, vse večjega pomanjkanja oskrbe s plinom in negotovosti glede

¹ Izvedbena uredba Sveta (EU) 2022/876 z dne 3. junija 2022 o izvajanju člena 8a(1) Uredbe (ES) št. 765/2006 o omejevalnih ukrepih zaradi razmer v Belorusiji in vpletenosti Belorusije v rusko agresijo proti Ukrajini (UL L 153, 3.6.2022, str. 1); Uredba Sveta (EU) 2022/877 z dne 3. junija 2022 o spremembi Uredbe (ES) št. 765/2006 o omejevalnih ukrepih zaradi razmer v Belorusiji in vpletenosti Belorusije v rusko agresijo proti Ukrajini (UL L 153, 3.6.2022, str. 11); Izvedbena uredba Sveta (EU) 2022/878 z dne 3. junija 2022 o izvajanju Uredbe (EU) št. 269/2014 o omejevalnih ukrepih v zvezi z dejanji, ki spodbujajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL L 153, 3.6.2022, str. 15); Uredba Sveta (EU) 2022/879 z dne 3. junija 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 833/2014 o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL L 153, 3.6.2022, str. 53); Uredba Sveta (EU) 2022/880 z dne 3. junija 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 269/2014 o omejevalnih ukrepih v zvezi z dejanji, ki spodbujajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL L 153, 3.6.2022, str. 75); Izvedbeni sklep Sveta (SZVP) 2022/881 z dne 3. junija 2022 o izvajanju Sklepa 2012/642/SZVP o omejevalnih ukrepih zaradi razmer v Belorusiji in vpletenosti Belorusije v rusko agresijo proti Ukrajini (UL L 153, 3.6.2022, str. 77); Sklep Sveta (SZVP) 2022/882 z dne 3. junija 2022 o spremembi Sklepa 2012/642/SZVP o omejevalnih ukrepih zaradi razmer v Belorusiji in vpletenosti Belorusije v rusko agresijo proti Ukrajini (UL L 153, 3.6.2022, str. 88); Sklep Sveta (SZVP) 2022/883 z dne 3. junija 2022 o spremembi Sklepa 2014/145/SZVP o omejevalnih ukrepih v zvezi z ukrepi, ki spodbujajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL L 153, 3.6.2022, str. 92); Sklep Sveta (SZVP) 2022/884 z dne 3. junija 2022 o spremembi Sklepa 2014/512/SZVP o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL L 153, 3.6.2022, str. 128); Sklep Sveta (SZVP) 2022/885 z dne 3. junija 2022 o spremembi Sklepa 2014/145/SZVP o omejevalnih ukrepih v zvezi z ukrepi, ki spodbujajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL L 153, 3.6.2022, str. 139).

² COM(2022) 230 final z dne 18. maja 2022.

njegove prihodnje razpoložljivosti ter neposrednih in posrednih učinkov dodatnih sankcij, ki jih je sprejela Unija ali njeni mednarodni partnerji.

6. Drugič, Komisija meni, da so v oddelku 2.4 začasnega kriznega okvira potrebne nekatere prilagoditve za izboljšanje učinkovitosti njegovega izvajanja. Poleg tega Komisija meni, da bi bilo treba podporo, dodeljeno na podlagi navedenega oddelka, omejiti, da bi se izognili spodbudam za povečanje porabe energije in plina, kar bi še poslabšalo sedanje pomanjkanje plina.
7. Tretjič, Komisija meni, da bodo države članice morda morale sprejeti dodatne ukrepe v skladu z načrtom REPowerEU, da bi pospešile ali spodbudile naložbe v obnovljive vire energije (sončna, vetrna in geotermalna energija), bioplin in biometan iz organskih odpadkov in ostankov, obnovljivi vodik, shranjevanje ter toploto iz obnovljivih virov.
8. Četrtoč, Komisija meni, da bodo države članice morda morale sprejeti dodatne ukrepe za pospešitev diverzifikacije oskrbe z energijo in zmanjšanje odvisnosti od uvoženih fosilnih goriv prek podpiranja ukrepov za razogljičenje.
9. Glede na navedeno Komisija meni, da je poleg ukrepov pomoči, dovoljenih v skladu s členom 107(3)(b) PDEU, in obstoječih možnosti na podlagi člena 107(3)(c) PDEU bistveno tudi pospešiti uvajanje energije iz obnovljivih virov, shranjevanja in toplote iz obnovljivih virov, da bi se izvedel načrt REPowerEU in razogljičili industrijski proizvodni procesi s pomočjo elektrifikacije in/ali uporabe obnovljivega in nekaterih vrst elektroliznega vodika ter ukrepov za energijsko učinkovitost. Zato to sporočilo določa pogoje, pod katerimi bo Komisija take ukrepe obravnavala kot združljive z notranjim trgom v skladu s členom 107(3)(c) PDEU. V ta namen bosta v začasni krizni okvir vključena dva nova oddelka (oddelka 2.5 in 2.6).
10. Poleg predlaganih sprememb Komisija opozarja, da lahko države članice dodelijo pomoč za kritje likvidnostnih potreb podjetij, ki jih je prizadela sedanja kriza, na podlagi obstoječih oddelkov 2.1, 2.2 in 2.3 začasnega kriznega okvira. Stroški naložb, kot so proizvodna oprema ali materiali, potrebni za izvajanje ciljev načrta REPowerEU, se lahko podprejo s subvencioniranimi posojili ali jamstvi iz oddelkov 2.2 in 2.3 začasnega kriznega okvira.

2. SPREMEMBE ZAČASNEGA KRIZNEGA OKVIRA

11. Komisija bo od 20. julija 2022 uporabljala naslednje spremembe začasnega kriznega okvira:
12. vstavi se nova točka 14a:

„14a. Svet je 3. junija 2022 sprejel šesti sveženj sankcij* zaradi nadaljevanja agresije Rusije proti Ukrajini, podpore tej agresiji s strani Belorusije in poročil o grozodejstvih, ki so jih zagrešile ruske oborožene sile. Sveženj vključuje: 1) prepoved uvoza surove nafte in rafiniranih naftnih derivatov iz Rusije, z omejenimi izjemami; 2) izključitev še treh ruskih bank in ene beloruske banke iz sistema SWIFT ter 3) prekinitev radiodifuzne dejavnosti v Uniji za še tri ruske medijske hiše v državni lasti. Unija je sprejela tudi sankcije proti še 65 posameznikom in 18 subjektom. Med njimi so posamezniki, odgovorni za grozodejstva v Buči in Mariupolu.

* Izvedbena uredba Sveta (EU) 2022/876 z dne 3. junija 2022 o izvajanju člena 8a(1) Uredbe (ES) št. 765/2006 o omejevalnih ukrepih zaradi razmer v Belorusiji in vpletenosti Belorusije v rusko agresijo proti Ukrajini (UL L 153, 3.6.2022, str. 1); Uredba Sveta (EU) 2022/877 z dne 3. junija 2022 o spremembi Uredbe (ES) št. 765/2006 o omejevalnih ukrepih zaradi razmer v Belorusiji in vpletenosti Belorusije v rusko agresijo proti Ukrajini (UL L 153, 3.6.2022, str. 11); Izvedbena uredba Sveta (EU) 2022/878 z dne 3. junija 2022 o izvajanju Uredbe (EU) št. 269/2014 o omejevalnih ukrepih v zvezi z dejanji, ki spodbujajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL L 153, 3.6.2022, str. 15); Uredba Sveta (EU) 2022/879 z dne 3. junija 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 833/2014 o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL L 153, 3.6.2022, str. 53); Uredba Sveta (EU) 2022/880 z dne 3. junija 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 269/2014 o omejevalnih ukrepih v zvezi z dejanji, ki spodbujajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL L 153, 3.6.2022, str. 75); Izvedbeni sklep Sveta (SZVP) 2022/881 z dne 3. junija 2022 o izvajanju Sklepa 2012/642/SZVP o omejevalnih ukrepih zaradi razmer v Belorusiji in vpletenosti Belorusije v rusko agresijo proti Ukrajini (UL L 153, 3.6.2022, str. 77); Sklep Sveta (SZVP) 2022/882 z dne 3. junija 2022 o spremembi Sklepa 2012/642/SZVP o omejevalnih ukrepih zaradi razmer v Belorusiji in vpletenosti Belorusije v rusko agresijo proti Ukrajini (UL L 153, 3.6.2022, str. 88); Sklep Sveta (SZVP) 2022/883 z dne 3. junija 2022 o spremembi Sklepa 2014/145/SZVP o omejevalnih ukrepih v zvezi z ukrepi, ki spodbujajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL L 153, 3.6.2022, str. 92); Sklep Sveta (SZVP) 2022/884 z dne 3. junija 2022 o spremembi Sklepa 2014/512/SZVP o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL L 153, 3.6.2022, str. 128); Sklep Sveta (SZVP) 2022/885 z dne 3. junija 2022 o spremembi Sklepa 2014/145/SZVP o omejevalnih ukrepih v zvezi z ukrepi, ki spodbujajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL L 153, 3.6.2022, str. 139).“;

13. točka 19 se nadomesti z naslednjim:

„19. Sporočilo REPowerEU določa nadaljnje smernice in opisuje nove ukrepe za povečanje proizvodnje zelene energije, diverzifikacijo oskrbe in zmanjšanje povpraševanja, vključno s pripravljalnimi ukrepi za zimo 2022–2023. Načrt REPowerEU* vključuje ukrepe za zmanjšanje odvisnosti Unije od ruskih fosilnih goriv s pospešitvijo zelenega prehoda, naložbami v energijsko učinkovitost in diverzifikacijo oskrbe z energijo. S pospešitvijo zelenega prehoda se bodo zmanjšale emisije in odvisnost od uvoženih fosilnih goriv ter zagotovila zaščita pred zvišanji cen. Visoke cene energije odražajo tudi kratkoročno pomanjkanje oskrbe, ki vpliva na splošno raven cen. Kratkoročno bo zato morda potrebna začasna podpora, da bi se pomagalo podjetjem, za katera bi imela trenutna kriza še posebej resne kratkoročne posledice.

* COM(2022) 230 final z dne 18. maja 2022.“;

14. vstavi se naslednja točka 25a:

„25a. Škoda, ki jo bodo neposredno povzročila obvezna zmanjšanja porabe zemeljskega plina, ki jih bodo morda morale naložiti države članice, se lahko oceni na podlagi člena 107(2)(b) PDEU, če ni prekomernega nadomestila.“;

15. vstavijo se naslednje točke 26a, 26b, 26c in 26d:

„26a. Zaradi zmanjšanja dobave plina v Unijo bo morda treba spodbujati tudi prostovoljno zmanjšanje povpraševanja po zemeljskem plinu. Če države članice načrtujejo uvedbo spodbud za prostovoljno zmanjšanje povpraševanja po zemeljskem plinu v okviru sedanje krize, bo Komisija take ukrepe ocenila neposredno na podlagi člena 107(3)(b) PDEU. Čeprav bo to treba oceniti za vsak primer posebej, Komisija meni, da so zlasti pomembni naslednji elementi:

- a. uporaba konkurenčnega postopka, ki temelji na preglednih merilih za sklepanje pogodb o količinah za prostovoljno zmanjšanje povpraševanja;
- b. odsotnost kakršnih koli formalnih omejitev za čezmejno trgovino ali tokove;
- c. omejitev zadevnih spodbud na zmanjšanja povpraševanja v prihodnosti, ki presegajo tista, ki bi jih upravičenec izvedel ne glede na ukrep;
- d. takojšnje zmanjšanje skupnega končnega povpraševanja po plinu v zadevni državi članici, pri čemer se je treba izogibati zgolj prenosu povpraševanja po zemeljskem plinu.

26b. Države članice lahko razmislijo tudi o ukrepih za spodbujanje polnjenja skladišč plina, kolikor trg ne zagotavlja spodbud za to za prihajajočo zimo. Če države članice načrtujejo dajanje spodbud za polnjenje skladišč plina v okviru sedanje krize, bo Komisija te spodbude ocenila neposredno na podlagi člena 107(3)(b) PDEU*. Čeprav bo to treba oceniti za vsak primer posebej, Komisija meni, da so zlasti pomembni naslednji elementi:

- a. uporaba konkurenčnega postopka, ki temelji na preglednih merilih za to, da se pomoč čim bolj zmanjša;
- b. odsotnost kakršnih koli omejitev za čezmejno trgovino ali tokove;
- c. vzpostavljeni zaščitni ukrepi za preprečevanje prekomernega nadomestila;
- d. izpolnjevanje obveznosti in pogojev za napolnjenost in spodbujanje skladiščenja plina iz členov 6a do 6d Uredbe (EU) 2017/1938**, zlasti pogojev za podporne ukrepe iz člena 6b, odstavek (2) in (3).

* Glej Sklep Komisije SA.103012 (2022/NN) – Spodbujevalni ukrep za skladiščenje zemeljskega plina v skladišču Bergermeer za naslednjo kurilno sezono.

** Kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2022/1032 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. junija 2022 (UL L 173, 30.6.2022, str. 17).

26c. Komisija bo za vsak primer posebej preučila morebitno nujno, sorazmerno in ustrezno pomoč v skladu s sporočilom Komisije z naslovom ‚Prihranimo plin za varno zimo‘ in nacionalnimi načrti za zanesljivo oskrbo s plinom v izrednih razmerah, da bi se pred naslednjo zimo in za omejeno obdobje prenovile zmogljivosti, ki bodo prispevale k nadomestitvi plina z drugim ogljičnim gorivom, ki bolj onesnažuje. Vsako tako alternativno ogljično gorivo mora imeti najnižjo možno vsebnost emisij, pomoč pa mora biti pogojena s prizadevanji za energijsko učinkovitost ter se izogibati dolgoročnim učinkom vezanosti, v skladu s podnebnimi cilji EU. Taki ukrepi so lahko usmerjeni v preventivno zmanjšanje porabe plina ali v odzivanje na obvezna zmanjšanja povpraševanja po zemeljskem plinu, razen če se nadomesti drugače.

* COM(2022) 360/2 z dne 20. julija 2022.

26d. Komisija bo zaradi izzivov pri prevozu blaga v Ukrajino in iz nje za vsak primer posebej preučila morebitno pomoč za zavarovanje ali pozavarovanje v zvezi s prevozom blaga v Ukrajino in iz nje. Med drugim bodo morale države članice

dokazati, da zavarovanje ali pozavarovanje sploh ni na voljo ali pa je na voljo le po premijah, ki so bistveno višje kot pred rusko invazijo v Ukrajino.“;

16. točka 41(a) se nadomesti z naslednjim:

„a. skupna pomoč na podjetje v nobenem trenutku ne presega 500 000 EUR.* Pomoč se lahko odobri v obliki neposrednih nepovratnih sredstev, davčnih in plačilnih ugodnosti ali v drugih oblikah, kot so vračljiva predplačila, jamstva**, posojila*** in lastniški kapital, če skupna nominalna vrednost takih ukrepov ne preseže skupne zgornje meje v višini 500 000 EUR na podjetje; vsi uporabljeni zneski morajo biti bruto zneski, tj. zneski pred odbitkom davkov ali drugih dajatev;

* Pomoč, dodeljena na podlagi shem, odobrenih v skladu s tem oddelkom, ki je bila povrnjena pred odobritvijo nove pomoči v skladu s tem oddelkom, se ne bo upoštevala pri ugotavljanju, ali je zadevna zgornja meja presežena.

** Če je pomoč dodeljena v obliki jamstev na podlagi tega oddelka, se uporabljajo dodatni pogoji iz točke 47(h).

*** Če je pomoč dodeljena v obliki posojil na podlagi tega oddelka, se uporabljajo dodatni pogoji iz točke 50(g).“;

17. točka 42(a) se nadomesti z naslednjim:

„a. skupna pomoč v nobenem trenutku ne presega 62 000 EUR na podjetje, dejavno v primarni proizvodnji kmetijskih proizvodov, in 75 000 EUR na podjetje, dejavno v sektorjih ribištva in akvakulture; * pomoč se lahko odobri v obliki neposrednih nepovratnih sredstev, davčnih in plačilnih ugodnosti ali v drugih oblikah, kot so vračljiva predplačila, jamstva**, posojila*** in lastniški kapital, če skupna nominalna vrednost takih ukrepov ne presega zadevne skupne zgornje meje v višini 62 000 EUR oziroma 75 000 EUR na podjetje; vsi uporabljeni zneski morajo biti bruto zneski, tj. zneski pred odbitkom davkov ali drugih dajatev;

* Pomoči, dodeljene na podlagi shem, odobrenih v skladu s tem oddelkom, ki je bila povrnjena pred odobritvijo nove pomoči v skladu s tem oddelkom, se ne sme upoštevati pri ugotavljanju, ali je zadevna zgornja meja presežena.

** Če je pomoč dodeljena v obliki jamstev na podlagi tega oddelka, se uporabljajo dodatni pogoji iz točke 47(h).

*** Če je pomoč dodeljena v obliki posojil na podlagi tega oddelka, se uporabljajo dodatni pogoji iz točke 50(g).“;

18. točka 43 se nadomesti z naslednjim:

„Kadar je podjetje dejavno v več sektorjih, za katere veljajo različni najvišji zneski v skladu s točkama 41(a) in 42(a), mora zadevna država članica na ustrezen način, na primer z ločevanjem računov, zagotoviti, da se za vsako od teh dejavnosti spoštuje ustrezna zgornja meja in da ni presežen najvišji skupni znesek 500 000 EUR na podjetje. Če je podjetje dejavno izključno v sektorjih iz točke 42(a), najvišji skupni znesek ne bi smel preseči 75 000 EUR na podjetje.“;

19. v točki 45 se vstavi naslednja opomba:

„* V tem oddelku pojem ‚državna jamstva za posojila‘ zajema tudi jamstva za nekatere produkte za faktoring, in sicer jamstva za nepravi in obratni faktoring,

kadar ima faktor regresno pravico v odnosu do prodajalca. Upravičeni produkti za obratni faktoring morajo biti omejeni na produkte, ki se uporabljajo šele po tem, ko je prodajalec že opravil svoj del transakcije, tj. produkt je bil dobavljen oziroma storitev je bila opravljena. Izraz ‚državna jamstva za posojila‘ zajema tudi finančni zakup.“;

20. v točki 47(e), alineja (i), se vstavi naslednja opomba:

„* Kadar so upravičenci ukrepa novoustanovljena podjetja, ki nimajo treh zaključenih letnih računovodskih izkazov, se zgornja meja iz točke 47(e)(i), ki se uporablja, izračuna na podlagi trajanja obstoja podjetja v trenutku, ko podjetje zaprosi za pomoč.“;

21. v točki 47(e), alineja (ii), se vstavi naslednja opomba:

„* Kadar so upravičenci ukrepa novoustanovljena podjetja, ki nimajo evidenc za celotno obdobje zadnjih dvanajstih mesecev, se zgornja meja iz točke 47(e)(ii), ki se uporablja, izračuna na podlagi trajanja obstoja podjetja v trenutku, ko podjetje zaprosi za pomoč.“;

22. v točki 49 se sklicevanje na točko 47(d) nadomesti s „točke 47(e)“;

23. v točki 50(b) se vstavi naslednja opomba:

„* Če se za plačila obresti uporabi odlog plačila, je treba upoštevati najnižje obrestne mere iz točke 50(b), obresti pa morajo teči od prvega dne obdobja odloga in se morajo vsaj letno kapitalizirati. Trajanje posojilnih pogodb bo še naprej omejeno na največ šest let od trenutka odobritve posojila, razen če bo prilagojeno v skladu s točko 50(c) in ne bo presežen skupni znesek posojila na upravičenca iz točke 50(e).“;

24. povezava v opombi 48 se nadomesti z naslednjim:

„https://ec.europa.eu/competition-policy/state-aid/legislation/reference-discount-rates-and-recovery-interest-rates_sl.“;

25. v točki 50(c) se vstavi naslednja opomba:

„* Glej povzetek prakse v zvezi s prilagoditvijo iz točke 50(c), objavljen na spletni strani GD za konkurenco na naslovu https://ec.europa.eu/competition-policy/state-aid/ukraine_sl.“;

26. v točki 50(e), alineja (i), se vstavi naslednja opomba:

„* Kadar so upravičenci ukrepa novoustanovljena podjetja, ki nimajo treh zaključenih letnih računovodskih izkazov, se zgornja meja iz točke 50(e)(i), ki se uporablja, izračuna na podlagi trajanja obstoja podjetja v trenutku, ko podjetje zaprosi za pomoč.“;

27. v točki 50(e), alineja (ii), se vstavi naslednja opomba:

„* Kadar so upravičenci ukrepa novoustanovljena podjetja, ki nimajo evidenc za celotno obdobje zadnjih dvanajstih mesecev, se zgornja meja iz točke 50(e)(ii), ki se

uporablja, izračuna na podlagi trajanja obstoja podjetja v trenutku, ko podjetje zaprosi za pomoč.“;

28. v točki 50(e) se alineja (iii) nadomesti z naslednjim:

„(iii) z ustrezno utemeljitvijo države članice Komisiji (na primer v zvezi z izzivi, s katerimi se sooča upravičenec med sedanjo krizo)* se lahko znesek posojila poveča za kritje likvidnostnih potreb od odobritve v prihodnjih 12 mesecih za MSP** in v prihodnjih 6 mesecih za velika podjetja. Kadar morajo velika podjetja zagotoviti finančno zavarovanje za dejavnosti trgovanja na energetskih trgih, se lahko znesek posojila poveča tako, da krije likvidnostne potrebe, ki izhajajo iz teh dejavnosti, za naslednjih 12 mesecev. Likvidnostnih potreb, ki so bile že pokrite z ukrepi pomoči na podlagi začasnega okvira ob izbruhu COVID-19, ni mogoče kriti z ukrepi, sprejetimi na podlagi tega sporočila. Likvidnostne potrebe je treba določiti na podlagi samopotrditve upravičenca***;

* Ustrezna utemeljitev bi se lahko nanašala na upravičence, dejavne v sektorjih, ki so jih še zlasti prizadeli neposredni ali posredni učinki ruske agresije, vključno z omejevalnimi gospodarskimi ukrepi, ki so jih sprejeli Unija in njeni mednarodni partnerji, ter protiukrepi, ki jih je sprejela Rusija. Ti učinki lahko vključujejo motnje v dobavnih verigah ali neporavnana plačila iz Rusije ali Ukrajine, večjo nestanovitnost cen na trgih energije ter s tem povezane potrebe po zavarovanju, povečano tveganje kibernetских napadov ali naraščajoče cene določenih proizvodnih vložkov ali surovin, ki jih je prizadela trenutna kriza.

** Kakor je določeno v Prilogi I k uredbi o splošnih skupinskih izjemah.

*** Likvidnostni načrt lahko vključuje tako obratni kapital kot stroške naložb.“;

29. točka 51 se nadomesti z naslednjim:

„51. Poleg obstoječih možnosti, ki so na voljo v skladu s členom 107(3)(c) PDEU, in možnosti iz tega sporočila bi lahko začasna podpora ublažila izjemno visoka zvišanja cen zemeljskega plina in električne energije, ki jih podjetja kratkoročno morda ne bodo mogla prenesti na odjemalce ali se jim prilagoditi. To bi lahko ublažilo posledice, ki nastajajo za podjetja, in podjetjem pomagalo pri obvladovanju izrazitih povišanj stroškov, ki so posledica trenutne krize. Glede na nadaljnja zmanjšanja dobave plina je po drugi strani pomembno tudi, da se ohranijo spodbude za zmanjšanje povpraševanja in da se podjetja postopoma pripravijo na prehod k zmanjšanju porabe plina. Dodatna podpora je trenutno še lahko upravičena, da se omogoči nadaljevanje dejavnosti energetsko intenzivnih podjetij.“;

30. točka 52 se nadomesti z naslednjim:

„52. Komisija bo štela, da je taka državna pomoč združljiva z notranjim trgom na podlagi člena 107(3)(b) PDEU, če bodo izpolnjeni naslednji pogoji:

a. pomoč se dodeli najpozneje 31. decembra 2022;*

b. pomoč se lahko odobri v obliki neposrednih nepovratnih sredstev, davčnih** in plačilnih ugodnosti ali v drugih oblikah, kot so vračljiva predplačila, jamstva***, posojila**** in lastniški kapital, če skupna nominalna vrednost takih ukrepov ne preseže veljavne intenzivnosti pomoči in zgornjih meja. Vsi

uporabljeni zneski morajo biti bruto zneski, tj. zneski pred odbitkom davkov ali drugih dajatev;

- c. pomoč, dodeljena v obliki vračljivih predplačil, jamstev, posojil ali drugih vračljivih instrumentov, se lahko pretvori v druge oblike pomoči, kot so nepovratna sredstva, če se pretvorba izvede najpozneje do 30. junija 2023;
- d. pomoč se dodeli na podlagi sheme pomoči s predvidenim proračunom. Države članice lahko omejijo pomoč na dejavnosti v podporo določenim gospodarskim sektorjem, ki so posebej pomembni za gospodarstvo ali varnost in odpornost notranjega trga. Vendar morajo biti take omejitve zasnovane široko in ne smejo privedi do umetnega omejevanja morebitnih upravičencev;
- e. za namene tega oddelka se upravičeni stroški izračunajo na podlagi povečanja stroškov zemeljskega plina in električne energije, povezanega z rusko agresijo proti Ukrajini. Najvišji upravičeni strošek je zmnožek števila enot zemeljskega plina in električne energije, ki jih je upravičenec***** nabavil pri zunanjih dobaviteljih kot končni odjemalec***** med 1. februarjem 2022 in najpozneje 31. decembrom 2022 (v nadaljnjem besedilu: upravičeno obdobje), in povečanja cene, ki jo upravičenec plača na porabljeno enoto (izmerjeno na primer v EUR/MWh), pri čemer se povečanje cene izračuna kot razlika med ceno na enoto, ki jo je upravičenec plačal v danem mesecu v upravičenem obdobju, in dvakratnikom (200 %) cene na enoto, ki jo je upravičenec plačal v povprečju v referenčnem obdobju od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2021*****. Od 1. septembra 2022 količina zemeljskega plina in električne energije, ki se uporabi za izračun upravičenih stroškov, ne sme presegati 70 % upravičenčeve porabe v istem obdobju leta 2021;
- f. skupna pomoč na upravičenca ne presega 30 % upravičenih stroškov;
- g. skupna pomoč na podjetje v nobenem trenutku ne presega 2 milijonov EUR;
- h. organ, ki odobri pomoč, lahko upravičencu izplača predplačilo, če je pomoč dodeljena pred nastankom upravičenih stroškov. Pri tem se lahko organ, ki odobri pomoč, opira na ocene upravičenih stroškov, če se upoštevajo zgornje meje pomoči iz točke 52(f) in (g). Organ, ki odobri pomoč, mora naknadno preveriti ustrezne zgornje meje na podlagi dejanskih nastalih stroškov in najpozneje šest mesecev po koncu upravičenega obdobja pridobiti povrnjena vsa plačila pomoči, ki presegajo navedene zgornje meje;
- i. pomoč, dodeljena na podlagi te točke 52, se lahko kumulira s pomočjo, dodeljeno na podlagi oddelka 2.1, če se ne preseže skupni znesek 2 milijonov EUR.

* Kadar se pomoč dodeli šele po naknadnem preverjanju spremne dokumentacije upravičenca in se država članica odloči, da ne bo dala možnosti odobritve predplačil v skladu s točko 52(h), se lahko z odstopanjem pomoč dodeli do 31. marca 2023, če se upošteva upravičeno obdobje, kakor je opredeljeno v točki 52(e).

** Če se pomoč odobri v obliki davčne ugodnosti, mora obveznost za davek, v zvezi s katero se odobri ta ugodnost, nastati najpozneje 31. decembra 2022.

*** Če je pomoč dodeljena v obliki jamstev na podlagi tega oddelka, se uporabljajo dodatni pogoji iz točke 47(h).

**** Če je pomoč dodeljena v obliki posojil na podlagi tega oddelka, se uporabljajo dodatni pogoji iz točke 50(g).

***** Izključno za namene oddelka 2.4 ‚upravičenec‘ pomeni podjetje ali pravni subjekt, ki je del podjetja.

***** Kot upravičenec dokazuje npr. na podlagi ustreznega računa. Štela bo samo končna potrošnja, prodaja in lastna proizvodnja pa sta izključeni.

***** $(p(t) - p(\text{ref}) * 2) * q(t)$, pri čemer p označuje ceno na enoto, q porabljeno količino, ref referenčno obdobje od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2021 in t dani mesec v obdobju od 1. februarja do 31. decembra 2022.“;

31. točka 53 se nadomesti z naslednjim:

„53. V nekaterih primerih bo morda potrebna dodatna pomoč, da se zagotovi nadaljevanje gospodarske dejavnosti. V ta namen lahko države članice dodelijo pomoč, ki presega izračunane vrednosti iz točke 52(f) in (g), kadar so poleg pogojev iz točk 52(a) do (e) in (h) izpolnjeni naslednji pogoji:

- a. upravičenec je upravičen, če gre za ‚energetsko intenzivno podjetje‘ v smislu prvega dela člena 17(1)(a) Direktive 2003/96/ES*, to pomeni, kadar nabave energentov (vključno z energenti, ki niso zemeljski plin in električna energija) znašajo najmanj 3,0 % proizvodne vrednosti**. Na podlagi ustrezne utemeljitve, ki jo država članica predloži Komisiji za njeno oceno, se lahko proizvodna vrednost nadomesti s prometom;
- b. upravičenec je upravičen, če ima izgubo iz poslovanja***, pri čemer mora povečanje upravičenih stroškov, kot so opredeljeni v točki 52(e), znašati vsaj 50 % izgube iz poslovanja v istem obdobju;
- c. skupna pomoč ne presega 50 % upravičenih stroškov in znaša največ 80 % izgub iz poslovanja upravičenca;
- d. skupna pomoč na podjetje v nobenem trenutku ne presega 25 milijonov EUR;
- e. za energetsko intenzivnega upravičenca, ki je dejaven v enem ali več sektorjih ali podsektorjih iz Priloge I****, se lahko skupna pomoč poveča na največ 70 % upravičenih stroškov in lahko znaša največ 80 % izgub iz poslovanja, ki jih ima upravičenec. Skupna pomoč na podjetje v nobenem trenutku ne sme presegati 50 milijonov EUR;
- f. pomoč iz točke 53 se lahko kumulira s pomočjo iz oddelka 2.1, če zgornje meje, določene v točkah 53(d) ali 53(e), odvisno od tega, kaj se uporablja, niso presežene.

* Direktiva Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije (UL L 283, 31.10.2003, str. 51).

** Na podlagi računovodskih poročil za koledarsko leto 2021 ali najnovejših razpoložljivih letnih izkazov.

*** Šteje se, da ima podjetje izgubo iz poslovanja, kadar je EBITDA (dobiček pred obrestmi, davki in amortizacijo, brez enkratnih oslabitev) za upravičeno obdobje negativen. Upravičenec bi moral tako izgubo iz poslovanja dokazati mesečno ali četrtno, razen če je ustrezno utemeljeno drugače.

**** Šteje se, da je upravičenec dejaven v sektorju ali podsektorju iz Priloge I, če je kot tak uvrščen v sektorskih nacionalnih računih ali če je z eno ali več dejavnostmi, ki jih izvaja in ki so vključene v Prilogo I, ustvaril več kot 50 % svojega prometa ali proizvodne vrednosti v referenčnem obdobju.“;

32. vstavi se naslednji oddelek:

„2.5 Pomoč za pospeševanje uvajanja energije iz obnovljivih virov, shranjevanja in toplote iz obnovljivih virov, pomembnih za načrt REPowerEU

53a. Poleg obstoječih možnosti, ki so na voljo v skladu s členom 107(3)(c) PDEU, je glede na rusko vojaško agresijo proti Ukrajini in načrt REPowerEU* bistveno na stroškovno učinkovit način pospešiti in razširiti razpoložljivost energije iz obnovljivih virov, da bi se hitro zmanjšala odvisnost od uvoza ruskih fosilnih goriv in pospešil energetski prehod. Državna pomoč za pospešitev uvajanja solarnih zmogljivosti, zmogljivosti vetrne energije, zmogljivosti geotermalne energije, shranjevanja električne in toplotne energije, toplote iz obnovljivih virov ter proizvodnje obnovljivega vodika, bioplina in biometana iz odpadkov in ostankov je del ustrezne, nujne in ciljno usmerjene rešitve za zmanjšanje odvisnosti od uvoženih fosilnih goriv v sedanjih razmerah. Ker je nujno zagotoviti hitro izvajanje projektov, ki pospešujejo uvajanje energije iz obnovljivih virov, shranjevanja in toplote iz obnovljivih virov, so upravičene nekatere začasne poenostavitve za izvajanje podpornih ukrepov.

* COM(2022) 230 final z dne 18. maja 2022.

53b. Komisija bo štela, da je pomoč za spodbujanje električne energije iz obnovljivih virov, obnovljivega vodika, bioplina in biometana iz odpadkov in ostankov, shranjevanja električne in toplotne energije ter toplote iz obnovljivih virov združljiva z notranjim trgom na podlagi člena 107(3)(c) PDEU, če bodo izpolnjeni naslednji pogoji:

a. pomoč se dodeli za eno od naslednjega:

- (i) proizvodnjo električne energije iz fotonapetostne ali druge sončne energije;
- (ii) proizvodnjo električne energije iz vetrne energije;
- (iii) proizvodnjo geotermalne energije;
- (iv) shranjevanje električne ali toplotne energije;
- (v) proizvodnjo toplote iz obnovljivih virov, tudi s toplotnimi črpalkami, skladnimi s Prilogo VII k Direktivi (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta*;
- (vi) proizvodnjo obnovljivega vodika;

(vii) proizvodnjo bioplina in biometana iz odpadkov in ostankov ob spoštovanju trajnostnih meril EU v skladu s členom 29 Direktive (EU) 2018/2001 in Uredbo (EU) 2018/841**;

- b. programi podpore se lahko omejijo na eno ali več tehnologij iz točke (a), vendar ne smejo vsebovati nobene umetne omejitve ali diskriminacije (vključno z dodeljevanjem licenc, dovoljenj ali koncesij, kadar so potrebne), kot so omejitve glede na velikost projektov, lokacijo ali regionalne vidike oziroma zelo specifične (pod)vrste tehnologij v okviru ene od tehnologij iz točke (a);
- c. pomoč se dodeli v obliki neposrednih nepovratnih sredstev, vračljivih predplačil, posojil, jamstev ali davčnih ugodnosti;
- d. pomoč se dodeli na podlagi sheme pomoči s predvidenim obsegom in proračunom;
- e. pomoč se dodeli najpozneje do 30. junija 2023, naprave pa morajo biti dokončane in delovati v 24 mesecih po datumu dodelitve oziroma v 30 mesecih po datumu dodelitve za pomoč za vetrne naprave na morju ter naprave za pridobivanje obnovljivega vodika. Če se ta rok prekorači, je treba po prvih treh mesecih zamude za vsak mesec vrniti 5 % zneska dodeljene pomoči ali ta znesek za toliko zmanjšati, po šestem mesecu pa se ta delež poveča na 10 % zneska za vsak mesec zamude, razen če je do zamude prišlo zaradi dejavnikov, na katere upravičenec do pomoči ne more vplivati in jih ni bilo mogoče razumno predvideti***;
- f. kadar se pomoč dodeli v obliki pogodb za tekoča plačila pomoči, te pogodbe ne smejo trajati dlje kot 15 let po začetku obratovanja naprave, ki je prejela pomoč;
- g. pomoč se dodeli prek konkurenčnega postopka zbiranja ponudb, ki je odprt, jasen, pregleden in nediskriminatoren ter temelji na objektivnih merilih, ki so vnaprej opredeljena in ki zmanjšujejo tveganje strateških ponudb. Vsaj 70 % vseh meril za izbor, ki se uporabljajo za razvrščanje ponudb, mora biti opredeljenih kot pomoč na enoto varstva okolja**** ali pomoč na enoto energije;
- h. konkurenčni postopek zbiranja ponudb ni obvezen, če je pomoč dodeljena v obliki davčnih ugodnosti, kolikor je dodeljena enako za vsa upravičena podjetja, ki poslujejo v istem sektorju gospodarske dejavnosti in so v zvezi s cilji ukrepa pomoči v istem ali podobnem dejanskem položaju. Poleg tega konkurenčni postopek zbiranja ponudb ni obvezen, če pomoč, dodeljena posameznemu podjetju na projekt, ne presega 20 milijonov EUR, upravičenci do pomoči pa so majhni projekti, opredeljeni na naslednji način:
 - (i) za proizvodnjo električne energije ali shranjevanje električne ali toplotne energije – projekti z inštalirano močjo, enako 1 MW ali manj;
 - (ii) za tehnologije za proizvodnjo toplote in plina – projekti z inštalirano močjo, enako 1 MW ali manj, ali ekvivalentni projekti;
 - (iii) za proizvodnjo obnovljivega vodika – projekti z inštalirano močjo, enako 3 MW ali manj, ali ekvivalentni projekti;

- (iv) za proizvodnjo bioplina in biometana iz odpadkov in ostankov– projekti z inštalirano zmogljivostjo, enako 25 000 ton/leto ali manj;
- (v) za projekte v stoddstotni lasti MSP ali projekte skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov – projekti z inštalirano močjo 6 MW ali manj;
- (vi) za projekte v stoddstotni lasti malih podjetij in mikropodjetij ali projekte skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov, samo za proizvodnjo vetrne energije – projekti z inštalirano močjo, enako 18 MW ali manj.

Kadar se pomoč za majhne projekte ne dodeli prek konkurenčnega postopka zbiranja ponudb, intenzivnost pomoči ne presega 45 % skupnih stroškov naložbe; Intenzivnost pomoči se lahko poveča za 20 odstotnih točk za pomoč, dodeljeno malim podjetjem, in za 10 odstotnih točk za pomoč, dodeljeno srednjim podjetjem;

- i. določiti je treba razpisan obseg zmogljivosti ali proizvodnje, da se zagotovi dejanska konkurenčnost postopka zbiranja ponudb. Država članica mora dokazati verjetnost, da bo razpisana količina ustrezala potencialni ponudbi projektov. Pri tem se lahko sklicuje na pretekle dražbe ali na tehnološke cilje iz nacionalnega energetskega in podnebne načrta***** ali pa uvede zaščitni mehanizem za primere tveganja premalo oddanih ponudb. V primeru ponavljanja premalo oddanih ponudb v konkurenčnih postopkih zbiranja ponudb mora država članica uvesti popravne ukrepe za morebitne prihodnje sheme, ki jih priklasi Komisiji za isto tehnologijo;
- j. pomoč mora biti zasnovana tako, da se ohranijo učinkovite spodbude za poslovanje in cenovni signali. Poleg tega mora biti pomoč zasnovana tako, da omogoča obravnavanje nepričakovanih dobičkov, tudi v času izjemno visokih cen električne energije ali plina, na primer z vzpostavitev vnaprej opredeljenega mehanizma za vračanje sredstev ali z dodelitvijo pomoči v obliki dvosmernih pogodb na razliko*****;
- k. kadar se pomoč dodeli za proizvodnjo obnovljivega vodika, mora država članica zagotoviti, da se vodik proizvaja iz obnovljivih virov energije v skladu z metodologijami, določenimi za obnovljiva tekoča in plinasta goriva nebiološkega izvora, namenjena uporabi v prometu, iz Direktive (EU) 2018/2001;
- l. pomoč v okviru tega ukrepa se ne sme kombinirati z drugo pomočjo za iste upravičene stroške;
- m. pomoč se lahko dodeli za naložbe, za katere so se dela začela od 20. julija 2022; za projekte, ki so se začeli pred 20. julijem 2022, se pomoč lahko dodeli, če je treba znatno pospešiti naložbe ali znatno razširiti njihov obseg. V takih primerih so do pomoči upravičeni samo dodatni stroški zaradi pospešitvenih prizadevanj ali razširitve obsega;
- n. pomoč mora upravičenca spodbuditi k izvedbi naložbe, ki je brez pomoči ne bi izvedel ali bi jo izvedel omejeno ali drugače. Komisija meni, da glede na izjemne gospodarske izzive, s katerimi se podjetja soočajo zaradi sedanje krize, na splošno velja, da bi upravičenci brez pomoči nadaljevali svoje dejavnosti brez sprememb, pod pogojem, da nadaljevanje dejavnosti brez sprememb ne pomeni kršitve prava Unije;

o. države članice morajo zagotoviti spoštovanje načela, da se ne škoduje bistveno.

* Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).

** Uredba (EU) 2018/841 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o vključitvi emisij toplogrednih plinov in odvzemov zaradi rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva v okvir podnebne in energetske politike do leta 2030 ter spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 in Sklepa št. 529/2013/EU (UL L 156, 19.6.2018, str. 1).

*** Ti dejavniki bi lahko na primer vključevali obvezno omejitev gibanja prebivalstva zaradi pandemije ali motnje na svetovni ravni v dobavni verigi opreme, potrebne za projekte. Ne bi pa vključevali zamud pri pridobivanju potrebnih dovoljenj za projekt.

**** Npr. EUR na tono zmanjšanja emisij CO₂.

***** Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).

***** V skladu s pogodbo na razliko ima upravičenec pravico do plačila, enakega razliki med fiksno 'izvršilno' ceno in referenčno ceno, kot je tržna cena, na enoto proizvodnje. Pogodbe na razliko lahko vključujejo tudi vračila, ki jih upravičenci izplačajo davkoplačevalcem ali potrošnikom za obdobja, v katerih referenčna cena presega izvršilno ceno.“;

33. vstavi se naslednji oddelek:

„2.6 Pomoč za razogljičenje industrijskih proizvodnih procesov z elektrifikacijo in/ali uporabo obnovljivega vodika in elektroliznega vodika, ki izpolnjuje določene pogoje, ter za ukrepe za energijsko učinkovitost

53c. Poleg obstoječih možnosti, ki so na voljo v skladu s členom 107(3)(c) PDEU, je državna pomoč za spodbujanje naložb v razogljičenje industrijskih dejavnosti, zlasti z elektrifikacijo in tehnologijami, pri katerih se uporablja obnovljivi vodik in elektrolizni vodik, ki izpolnjuje pogoje iz točke 53d(h), ter v ukrepe za energijsko učinkovitost v industriji del ustrezne, nujne in ciljno usmerjene rešitve za zmanjšanje odvisnosti od uvoženih fosilnih goriv v razmerah ruske vojaške agresije proti Ukrajini. Ker je treba za hitro izvajanje takih naložb navedeni postopek nujno pospešiti, so upravičene nekatere poenostavitve.

53d. Komisija bo štela, da je pomoč za naložbe, ki prinašajo (i) znatno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz industrijskih dejavnosti, ki so trenutno odvisne od fosilnih goriv kot vira energije ali surovine, ali (ii) znatno zmanjšanje porabe energije v industrijskih dejavnostih in procesih, združljiva z notranjim trgom na podlagi člena 107(3)(c) PDEU, če bodo izpolnjeni naslednji pogoji:

- a. pomoč se odobri na podlagi sheme pomoči s predvidenim proračunom;
- b. najvišji znesek individualne pomoči, ki se lahko dodeli na podjetje, načeloma ne sme presegati 10 % celotnega proračuna, ki je na voljo za tako shemo. Komisija lahko ob ustrezni utemeljitvi, ki ji jo predloži država članica, sprejme shemo, ki predvidevajo dodelitev posameznih zneskov pomoči, višjih od 10 % celotnega proračuna, ki je na voljo za shemo;

- c. pomoč se dodeli v obliki neposrednih nepovratnih sredstev, vračljivih predplačil, posojil, jamstev ali davčnih ugodnosti;
- d. naložba mora upravičencu omogočiti eno ali oboje od naslednjega:
 - (i) zmanjšanje neposrednih emisij toplogrednih plinov iz njegovega industrijskega obrata, ki je trenutno odvisen od fosilnih goriv kot vira energije ali surovine, za vsaj 40 % v primerjavi s stanjem pred dodelitvijo pomoči, in sicer z elektrifikacijo proizvodnih procesov ali uporabo obnovljivega vodika in elektroliznega vodika, ki izpolnjuje pogoje iz točke (h) spodaj, za nadomestitev fosilnih goriv; za namene preverjanja zmanjšanja emisij toplogrednih plinov je treba upoštevati tudi dejanske emisije iz zgorevanja biomase; *
 - (ii) zmanjšanje porabe energije v industrijskih obratih v zvezi z dejavnostmi, za katere se prejeme pomoč, za vsaj 20 % v primerjavi s stanjem pred dodelitvijo pomoči; **
- e. kar zadeva naložbe, povezane z dejavnostmi, zajetimi s sistemom trgovanja z emisijami (ETS), pomoč vodi do zmanjšanja emisij toplogrednih plinov upravičene naprave pod ustrezne referenčne vrednosti za brezplačno dodelitev iz Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2021/447***;
- f. pomoč se ne sme uporabiti za financiranje povečanja skupne proizvodne zmogljivosti upravičenca;
- g. kadar se pomoč dodeli za naložbo v razogljichenje industrije, ki vključuje uporabo obnovljivega vodika, mora država članica zagotoviti, da se uporablja vodik, proizveden iz obnovljivih virov energije v skladu z metodologijami, določenimi za obnovljiva tekoča in plinasta goriva nebiološkega izvora, namenjena uporabi v prometu, iz Direktive (EU) 2018/2001;
- h. pomoč se lahko dodeli tudi za naložbo v razogljichenje industrije, ki vključuje uporabo vodika, proizvedenega iz električne energije, in sicer v enem od naslednjih primerov:
 - (i) vodik se proizvaja samo v urah, v katerih je mejna proizvodna enota na trgovalnem območju, na katerem je elektrolizator, v obdobjih za bilančni obračun, ko se porablja električna energija, obrat za proizvodnjo električne energije iz nefosilnih virov. Vodika, ki se proizvaja v urah, v katerih je mejna proizvodna enota na trgovalnem območju, na katerem je elektrolizator, v obdobjih za bilančni obračun, ko se porablja električna energija, obrat za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov, ni mogoče še enkrat šteti v okviru tega oddelka;
 - (ii) alternativno se vodik proizvaja iz električne energije iz omrežja, elektrolizator pa proizvaja vodik enako ali manjše število ur polne obremenitve od števila ur, v katerih so mejno ceno električne energije na trgovalnem območju določili obrati za proizvodnjo električne energije iz nefosilnih virov, ki ni električna energija iz obnovljivih virov;
 - (iii) alternativno mora država članica zagotoviti, da uporabljen elektrolizni vodik v življenjskem ciklu dosega prihranek emisij toplogrednih plinov v višini

vsaj 70 % glede na primerjalnik za fosilna goriva, ki je 94 g CO₂e/MJ (2,256 tCO₂e/tH₂), ter da izvira iz nefosilnih virov. Metoda za izračun emisij toplogrednih plinov, dodeljenih električni energiji, ne bi smela povzročiti povečanja porabe fosilnih goriv v skladu s cilji načrta REPowerEU. Za namene tega oddelka se lahko uporabi samo delež proizvedenega vodika v državi proizvodnje, ki ustreza povprečnemu deležu električne energije iz obratov za proizvodnjo električne energije iz nefosilnih virov, ki niso obrati za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov, kakor je bil izmerjen dve leti pred zadevnim letom;

- i. pomoč se dodeli najpozneje do 30. junija 2023 in je pogojena s tem, da morajo naprave ali oprema, ki se bodo financirale z naložbo, biti dokončane in v celoti delovati v 24 mesecih po datumu dodelitve oziroma v 30 mesecih po datumu dodelitve za naložbe, ki vključujejo uporabo obnovljivega vodika in elektroliznega vodika, ki izpolnjuje pogoje iz točke (h). Če se rok za dokončanje in začetek delovanja prekorači, je treba po prvih treh mesecih zamude za vsak mesec vrniti 5 % zneska dodeljene pomoči ali ta znesek za toliko zmanjšati, po šestem mesecu pa se ta delež poveča na 10 % zneska za vsak mesec zamude, razen če je do zamude prišlo zaradi dejavnikov, na katere upravičenec do pomoči ne more vplivati in jih ni bilo mogoče razumno predvideti****. Kadar se rok za dokončanje in začetek delovanja upošteva, se lahko pomoč v obliki vračljivih predplačil pretvori v nepovratna sredstva; v nasprotnem primeru se vračljivo predplačilo povrne v enakih letnih obrokih v petih letih po datumu odobritve pomoči;
- j. pomoč se lahko dodeli za naložbe, za katere so se dela začela od 20. julija 2022; za projekte, ki so se začeli pred 20. julijem 2022, se pomoč lahko dodeli, če je treba znatno pospešiti naložbe ali znatno razširiti njihov obseg. V takih primerih so do pomoči upravičeni samo dodatni stroški zaradi pospešitvenih prizadevanj ali razširitve obsega;
- k. pomoč se ne sme dodeliti zgolj zaradi izpolnjevanja veljavnih standardov Unije*****;
- l. pomoč mora upravičenca spodbuditi k izvedbi naložbe, ki je brez pomoči ne bi izvedel ali bi jo izvedel omejeno ali drugače. Komisija meni, da glede na izjemne gospodarske izzive, s katerimi se podjetja soočajo zaradi sedanje krize, na splošno velja, da bi upravičenci brez pomoči s svojimi dejavnostmi nadaljevali brez sprememb, pod pogojem, da nadaljevanje dejavnosti brez sprememb ne pomeni kršitve prava Unije;
- m. upravičeni stroški so razlika med stroški projekta, ki prejema pomoč, in prihranki stroškov ali dodatnimi prihodki v primerjavi s stanjem brez pomoči v življenjski dobi naložbe;
- n. intenzivnost pomoči ne sme presegati 40 % upravičenih stroškov. Intenzivnost pomoči se lahko poveča za 10 odstotnih točk za pomoč, dodeljeno srednjim podjetjem, in za 20 odstotnih točk za pomoč, dodeljeno malim podjetjem. Intenzivnost pomoči se lahko poveča tudi za 15 odstotnih točk za naložbe, s katerimi se neposredne emisije toplogrednih plinov zmanjšajo za vsaj 55 % ali se poraba energije zmanjša za vsaj 25 % v primerjavi s stanjem pred naložbo*****;

- o. alternativno zahtevam iz točk (m) in (n) se pomoč za naložbe lahko dodeli prek konkurenčnega postopka zbiranja ponudb, ki je odprt, jasen, pregleden in nediskriminatoren ter temelji na objektivnih merilih, ki so vnaprej opredeljena in ki zmanjšujejo tveganje strateških ponudb. Vsaj 70 % vseh meril za izbor, ki se uporabljajo za razvrščanje ponudb, mora biti opredeljenih kot pomoč na enoto varstva okolja (na primer EUR na tona zmanjšanja emisij CO₂ ali EUR na enoto prihranjene energije). Proračun v zvezi s postopkom zbiranja ponudb mora biti zavezujoča omejitev v smislu, da je mogoče pričakovati, da vsi ponudniki ne bodo prejeli pomoči;
- p. shema mora biti zasnovana tako, da omogoča obravnavanje nepričakovanih dobičkov, tudi v času izjemno visokih cen električne energije ali zemeljskega plina, z vzpostavitev vnaprej opredeljenega mehanizma za vračanje sredstev;
- q. pomoč iz tega oddelka se ne sme kombinirati z drugo pomočjo za iste upravičene stroške.

* Zmanjšanje neposrednih emisij toplogrednih plinov je treba meriti glede na povprečne neposredne emisije toplogrednih plinov, nastale v petih letih pred vložitvijo vloge za pomoč (povprečne letne emisije).

** Zmanjšanje porabe energije je treba meriti glede na porabo energije v petih letih pred vložitvijo vloge za pomoč (povprečna letna poraba).

*** Izvedbena uredba Komisije (EU) 2021/447 z dne 12. marca 2021 o določitvi revidiranih referenčnih vrednosti za brezplačno dodelitev pravic do emisije za obdobje 2021–2025 v skladu s členom 10a(2) Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 87, 15.3.2021, str. 29).

**** Ti dejavniki bi lahko na primer vključevali obvezno omejitev gibanja prebivalstva zaradi pandemije ali motnje na svetovni ravni v dobavni verigi opreme, potrebne za projekte. Ne bi pa vključevali zamud pri pridobivanju potrebnih dovoljenj za projekt.

***** Kakor so opredeljeni v točki 19(89) Sporočila Komisije – Smernice o državni pomoči za podnebje, varstvo okolja in energijo za leto 2022 (UL C 80, 18.2.2022, str. 1).

***** Zmanjšanje neposrednih emisij toplogrednih plinov ali porabe energije je treba meriti glede na povprečne neposredne emisije toplogrednih plinov ali povprečno porabo energije v petih letih pred vložitvijo vloge za pomoč (povprečne letne emisije / povprečna letna poraba).“